

Landskap: Blekinge Upptecknat av: A. B. Haldemansson
 Härad: Adress: Lund
 Socken: Karlohus Berättat av: Eda Petersson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1873 i Plymen

Lövmarkanden	sid. 1
Skola o konfirmation	" 2-3.
Härbäcker, fällar, kläder	" 3.
Korgmakeri	" 4.
Skogsmanen	" 5
Plymen	" 5-7
Trostning, skogsarbete	" 7
Spjäll	" 8.
Ordamjolk	" 8.
"	" 9-10
Vasslegjort, kalvdans.	" 11-12.

ACC. N:R.

M. 7984:7.

Landskap:

Mekinge

Upptecknat av:

A. B. Waldensson

Härad:

Adress:

Lund

Socken:

Karlskrona

Berättat av:

J. P. Pettersson

Uppteckningsår:

1941

Född år

1873

i

Flymen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

Lövmarknaden. Vid 7-tiden på morgonen fingo vi gå in till Karlskrona och där fingo vi gå in till Bergkvistens bo'kammare eller drängkammare där drängarna bodde. Där fick vi sitta och binda. De som voro små fingo lägga sig och sova. De av barnen som hade varit flitiga att plocka blommor hade fått följa med. Vi hade mat med oss - Grovt bröd med smör och en fläskabit på i en stor äska. När vi barn gingo till skolan hade vi också maten i en sådan äska. Dagen Midsommarafton var man så trött efter Lövmarknaden att man knappt orkade titta upp. Vi hade aldrig någon majstång utan på midsommardagen brukade vi ro eller också lekte vi lekar - änkeleken och "Datten". Man lekte mer än man ^ahörsade. Karlarna hade aldrig några idrottslekar för sig. Så hade vi stänggungor uppsatta där det passade under sommartiden.

ACC. N:R.

M. 7984:2.

Landskap:

Blekinge

Upptecknat av:

O. B. Waldenström

Härad:

Adress:

Lund

Socken:

Karlehöna

Berättat av:

H. Petersson

Uppteckningsår:

1941

Född år

1875 i Flymen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Vi voro 100 barn i skolan och bara en lärare. En gång i månaden brukade prästen komma upp till skolan och predika och då döptes barnen i skolan för det var ^{3 mil} från Flymen till Augerums kyrka.

Vi började läsa 1. oktober och fingo gå till 26 april tre dagar i veckan, det var när vi läste för prästen. Om det var predikan kl. 10 i Augerums kyrka fingo vi gå från Flymen till Lösen där vi hade vårt kvarter på lördagskvällen och ligga där öfver natten för att kunna gå den sista fjärdingsvägen till Augerum på söndagsmorgonen. Det var 1888 den kallaste vintern. Vi fick bo ett par tre flickor i vart hus i Lösen. Kyrkoherden och pastorn turades om att ha flickorna vartannat år. Vi var 96 flickor och 106 pojkar som konfirmerades det året, två söndagar efter varandra. Vi fingo gå i träskor men till konfirmationen fick jag ett par hemmagjorda kängor som far hade låtit sy hos skomakaren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7984:3.

Landskap: BlekingeUpptecknat av: G. B. Waldenström

Härad: _____

Adress: LundSocken: KarlskronaBerättat av: Ida PetterssonUppteckningsår: 1941.Född år 1873 i St. FlynnanLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV3.

Far hade låtit bereda skinnet själv inne på garveriet på Pantra-
holmen i Karlskrona.

Jag vet att de brukade väva hårtäcken av hår som de fått
efter ryktningen på korna. Håret kardades och spanns till
tjocka trådar och vävdes sedan till hästtäcken som användes
på vintern. De kunde också fodras med fårskinn och kallades då
fäll och användes som ett täcke med ullen vänd neråt. Då hade
man inga lakan. Fåren klipptes en tid innan de skulle slaktas
och sedan fick ullen växa ut en bit - ungefär 5 cm. Och så
använde man det skinn till täcke. Om vi hade både vita och
svarta får brukade mor blanda ullen så det blev grått och använ-
de till att väva karlkläder. Det användes också till att väva schalar
som rutades med färgat garn. Vi använde bara köpfärger. Tyget
som mor vävt brukade vi få pressat inne i staden och sedan

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7984:4.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: O. O. Waldman

Härad: _____ Adress: Lund

Socken: Karlskrona Berättat av: Sida Pettersson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1873 i Flymen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

sydde
✓ skräddaren kostymer. Skräddaren liksom skomakaren och korgmakaren brukade komma hem. Korgmakarna gjorde skäppkorgar som rymde 25 liter. 50öre gav man i alla fall för en sådan korg full med potatis. De gjorde också halvskäppskorgar och fjärdingskorgar. De flätades av enen. De kunde fläska enarna till bara tunna spånor. Å gjorde de ett kryss av enespjälor och band runt omkring med spånorna. En böjd enestake hade man till grepe.

Då brukade de sitta och tala om allt möjligt -gamal bedrifter och sådant de upplevt eller hört talas om.

Det var inte så mycket dans förr. Ibland fingo ungdommarna vara i någon stuga och dansa men då fingo de taga av skorna. På somrarna dansade de i vägskälen och på gatorna.

Skogssnuvan förvillade folk. Vi hade varit i handelsboden och

ACC. N:R. *M 7984:5*
Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *A. B. Walden*
Härad: _____ Adress: *Lund*
Socken: *Karlshamn* Berättat av: *Ida Pettersson*
Uppteckningsår: *1941* Född år *1873* i *Plymen*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

hade gått en genväg genom skogen som bara tog tio min. att gå. Men när vi skulle gå hem igen kunde vi inte hitta rätt och vi måste gå in i en bondgård och fråga efter vägen och det var inte långt därifrån och hem. Återigen kom vi fel och måste då gå tillbaka till handelsboden och gå den andra vägen hem. Somliga har kunnat höra hur skogssnuvan skrattat åt dem.

Det var två stortjuvar som bodde en bit ifrån vårt. De kunde gå på vindarna i bondgårdarna och stjäla. En gång var det auktion på ett ställe i närheten. Då kom Byen dit och var med och på kvällen skulle ungdomarna ha dans. När Byen sedan kom dit och skulle gå in stod där en pojk i farstun som slog till honom med "bangkilen" så han föll baklänges och dog. Då hade Byen och hans kumpan gjort i ordning knivar och kärl för de skulle stjäla en ko som de tänkt e slakta. Gubben som väntade

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7984:6.

Landskap:

Blekinge

Uppptecknat av:

A. P. Waldemann

Härad:

Adress:

Lund

Socken:

Karlshamn

Berättat av:

Ida Pettersson

Upppteckningsår:

1941

Född år

1873 i Flymen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

att Byen skulle komma gick slutligen och lade sig men plötsligt öppnades dörren och Byen kom in och kastade knivarna mellan väggarna och rullade med spanarna och då förstod tjuvkamraten att Byen var död. Han blev ju så rädd. På det stället där ungdomarna voro och dansade hade debara lagt in Byen i en kammare och sedan fortsatte de att dansa.

Samma tjuvar skulle en gång försöka att stjäla en ko för oss som just var färdig att kalva. På natten steg mor upp för att se till den och då var där en liten gul hund utanför ladugården som skällde på mor och då kom Byen ut just som mor skulle gå in genom ladugårdsdörren. De gingo förbivaraandra men mor låtsade inte om honom. I ladugården stod den andre tjuven hopkrupen nere vid "mockdörren" och skulle skrämma mor men hon gick bara lugnt fram och kände på kon och sedan gick hon in igen och tala-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7984:7.

Landskap: Östergötland Upptecknat av: A. O. Waldenström
 Härad: _____ Adress: Lund
 Socken: Karlshamn Berättat av: L. O. Pettersson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1873 i Flymen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

ä om det och så fingo de hålla vakt i ladugaården resten av natten. Mor var inte rädd av sig. Det påstods att det var somliga som hade otur med sig. Om de t.ex. inte fingo köpa de kreatur som de villeså kunde de gå bort och lägga handen på kreaturet och smekte det och då miste de andra kon snart efter. Kreaturet blev förgjort av åt. De hade bare gammal gubbe som hjälpte dem med kreaturen när ä voro sjuka och han kunde väl inte allt.

Vid 1/2 1-1 tiden på natten steg karlarna upp för att tröska och då kunde ä stå en fyra st. på logen och tröska med slaga och vid tre-tiden skulle de gå in och ha sig kaffe och smörgås. Kl. 7 skulle de ha frukost och då slutade de att tröska för dagen. Efter frukost gingo de upp mot Smålandsgränsen hade skogsarbete där. De brukade köpa var sin bit skog på auktion och sedan på vintern fick de draga de stora trästockarna eller "klumparna"

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M 7984:8
Landskap: Blekinge Upptecknat av: A. B. Waldenström
Härad: _____ Adress: Lund
Socken: Karlskrona Berättat av: Ida Pettersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1873 i Flymen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hem på isen.

Förr hade de ofta "klumpakalas". Om det var någon som hade dåliga hus och tänkte bygga till så bjöd han bara hem bönderna på mat och brännvin och så kom de körande var oeh en med sina klumpar och gav värden. Sedan fick han själv såga dem och på så sätt fick han timmer. Ju fler bönder han bjöd ju fler klumpar fick han. Det var de som hade både två och tre klumpar med sig. Det var sådana som hade gott om det.

De började på kvällen så de hade natten på sig. Ibland kunde det bli riktiga slagsmål innan de skildes.

Alla voro så hjälpsamma förr. Om det var någon som hade ont om mjölk en vinter så gingo de andra mangrant dit med mjölk så de behövde aldrig vara utan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 7984:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge Upptecknat av: A.B. Waldensson
Härad: _____ Adress: Lund
Socken: Karlshöjden Berättat av: Ida Pettersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1873 i Flymen.

8.

Uppteckningen rör

Förr brukade de gå och tigga ostmjölk eller också bytte de osmjölkä. Då hade de ostakalas och det och slätterkalas voro ä trevligaste.

De som inte hade stora varma ladugårdar brukade taga in kon i farstun om de bara hade en ko. Då kunde t.ex. kalven få stå inne i ena hörnet av rummet och så kunde det vara en gris i det andra hörnet och så kunde man ha ett får med ett lamm i en "kätt" inne i rummet och så hade ä hönsen under sängen med spjälor för så att de kunde stick ut huvudena. De hade stora öppna spisar där de kunde lägga på hela famnvedsträd och föra på allt eftersom det bra nn upp. Då hade man inga spjäll utan på kvällen förde man upp i skorsten en stång på vilken några tillsågaä bräder var fastspikade som passade in i skorstenen

Skriv endast på denna sida!

de "spickfläsk" och färsst kött
ifran staden och flundror och
åb. Risgrönsrälling skulle de
ha till efterrätt. Grämvien
skulle de också ha.

Vid släkten hade de också kalar.
Så bjöd bönderna soparna och sitt
folk och även andra bönder. Det
var när de skulle slå. De började
slå kl. 4 på morgonen och höll
på till det var färdigt. De
levinna skulle gå efter och
räfsa efter tre slätkarlar.
Sedan fingo de kaffe och ka-
lor och mat - stekt och kokt
fläsk och ägg och risgrönsgröt.

ningen blandades med röt
mjölk och så lade man i litet
socker och gräddade det i ugnen.

Kalvdausen kokte de tills den
öste sig d. v. s. skilde sig från
varslaus så att det blev stora
gostklumpar.

Kalven skulle bara ha 3
skedar mjölk första målet
och för var gång skulle man
slå honom med skeden i
pannan och säga: "första, andra
gången och tredje gången
dricks du jävla!" Det var för
att den skulle bli duktig och
dricka jävla sedan.

Brötöl eller brötgille hade de
när de bröt linet. Då fingo

lämnade hemmet. Så fick det
ligga där i tre dygn och se-
dan sattes det till fork. Oavse-
spisat hade man hyllor där de
ordan lades och fingo forka
ordentligt. Det blev deras jul-
assar.

Vill jul hade de mat även
om det inte var mycket annars.

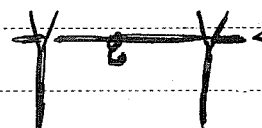
Av vasslau kokte de vassle-
gröt på rösgryn. När de hade
kokt vasslegröt på ett ställe
skulle de bära runt den i byn
så att alla skulle få smaka.

När det var nu så som kal-
vat skulle de göra kalvost och
bäsa omkring. Råmjölken som
man fick ända till 7:e mjölke-

Löps i den varma mjölken.
Löps fick man när de slaktat en
kalv. En stund innan den skulle
slaktas fick den dricka söt mjölk
så mycket han ville. Sedan tog
man kalvmagen med den goda
mjölken och sockade den till sam-
mans med kummin och anis.
Sedan kunde man bra säga
en liten bit av löpet och lägga
i mjölken.

Sedan hade man en "della"
på ett brett bräde i vilken
fanns en bred skåra och i
den skulle varslan avrima
när man lade ostkaret på
"dellan". Den goda mjölken
brändes i ostkaret så att var-

och så lade man en fack
på bräderna inman man föde
upp dem i skorstenen. Detta
"spjäll" kallades för "käringsen".
När de kokte mat i den öppna
grisen hade de en stång med
en krok på som hängde i
i.

 järnstången med krok
som vilat på två stä-
blykor.

I augusti eller september
kom de till varandra med
sin ostamjolk. Då blev de
bjudna på kaffe & kakor och
sedan stannade några kvar och
hjälpte till. Man skulle lägga

Vi brukade sitta en stund och
"vila skynne" mens det brann
i spisen. Då brukade någon läsa
hört ur romanhäften som köptes
från Hockholm. Då brukade flera
stycken som bodde i närheten
komma och höra på - för om de
hade hört på första gången ville
de redan gärna höra hur det gick
i fortsättningen. Då blev höide
man på och man satte och sprang
- en pojke fick kända och en
stoppa strumpor och en grolta
tutor.

När kullarna gick upp om
morgonen satte man sig att grin-
na och när de gick i skogen om

dagen satte hon sig att väva. Vid
1- $\frac{1}{2}$ tiden började de töroka och sen
fick de kaffe vid 3-tiden. Sedan
kl. 7 gick de åt skogen. De köpte
skog i Småland och sedan fick
de hugga den och draga den över
joruna. De rullade ner stockar-
na eller stammar drog dem i släde
över isen eller när det var gott
om snö.

1888 måste karlarna gå ut genom
skorstensen och göra tumlar i
snömassorna.

Man stickade långa strumpor åt
karlarna och "vockade" dem. D. v.
s. att hon städde igenom en näl
med yllegarn och slog en knut
och klippte av ändarna 2-3 cm.

Länga. Som stummen togs utan
på träskorna för att de inte skulle
halta. Gåtor raggas var inuti.
Det var ett långt skap som räckte
ovanför knäet och sättes utanpå
byxan. Det var bara i foten som
det knöts ändas. Men gjorde lika.
Dessa vantar med raggas inuti
för värmens skull.

En hel del träklubbar togs
till byggnadskammare och en
del togs till ved och såldes i
staden. Det blev ett litet lars
med trächar och det kostade
3 kr. larsen. Då ställde de sig på tor-
get och sålde. De sålde smör i trä-
byttor för 55 öre marken och ägg
för 50 öre fjögert. Totalt köpte de

sitt med sig hem. Där hade sin
handel ute hos Hjelmenus vid kullen. 17.
Där köpte han utvårde och fet vill
och småvill och potatis och lingon.
Vi fick aldrig fläsk - det vilde
vi utom en halv rida som salt-
ades och förkades till spicksfläsk
till sommaren. Det hade man
till matvårk. Och till jularna
hade vi god om fläsk. Men
ammais vilde vi till skaden eller
någon kom slaktare och köpte.